

Laki

palkkaturvalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan palkkaturvalain (866/1998) 22, 28 ja 28 a §, sellaisina kuin niistä ovat 28 § laeissa 1633/2009 ja 1157/2016 ja 28 a § laissa 1633/2009, sekä
lisätään lakiin uusi 4 a, 5 a ja 28 b—28 d § seuraavasti:

4 a §

Yksipuoliseen tuomioon tai sovintoon perustuva saatava

Yksipuoliseen tuomioon tai tuomioistuimen vahvistamaan sovintoon perustuva saatava voidaan maksaa palkkaturvana, jos palkkaturvaviranomainen on voinut muun selvityksen perusteella varmistua saatavan perusteesta ja määrästä.

Sovintoon perustuvien saatavien maksaminen palkkaturvana edellyttää lisäksi, että palkkaturvaviranomainen saa selvityksen siitä, mihin työsuhteesta johtuviin saataviin sovinto perustuu.

5 a §

Vakava työperäinen hyväksikäyttö

Edellä 5 §:ssä säädetty määräaika ei estä palkkaturvan maksamista, jos:

1) työnantaja tai tämän edustaja on syyllistynyt rikoslain (39/1889) 25 luvun 3 tai 3 a §:ssä, 36 luvun 6 tai 7 §:ssä taikka 47 luvun 3 tai 3 a §:ssä säädettyyn rikokseen työntekijään nähden ja palkkaturvana haetaan rikostuomiolla maksettavaksi tuomittuja työsuhteesta johtuvia saatavia tai niihin perustuvaa rikosvahingonkorvausta; tai

2) asiassa on muutoin perusteltua syytä arvioida, että työntekijään on kohdistunut vakavaa työperäistä hyväksikäyttöä, joka on estänyt mahdollisuuden hakea saatavia palkkaturvana 5 §:ssä säädetyssä määräajassa.

Edellä 1 kohdassa tarkoitettua saatavaa on haettava palkkaturvana kolmen kuukauden kuluessa rikostuomion lainvoimaiseksi tulosta ja 2 kohdassa tarkoitettua saatavaa on haettava 18 kuukauden kuluessa työsuhteen päättymisestä.

Edellä tässä pykälässä säädettyä ei kuitenkaan sovelleta, jos työntekijä on aiemman työsuhteen perusteella saanut hyväkseen 2 momentissa tarkoitetun määräajan.

22 §

Kanne valtiota vastaan

Jos palkkaturvana haettu saatava, jota työnantaja ei ole kiistänyt, on 4 §:n perusteella hylätty selvittämättömänä tai perusteettomana, työntekijän on säilyttääkseen oikeutensa palkkaturvaan nostettava saatavan perustetta ja määrää koskeva vahvistuskanne käräjäoikeudessa valtiota vastaan.

28 §

HE 173/2022 vp
TyVM 10/2022 vp
EV 130/2022 vp

Asianosaisen myötävaikutus- ja tietojenantovelvollisuus

Palkkaturva-asian asianosaisella on velvollisuus myötävaikuttaa palkkaturva-asian selvittämisessä ja antaa lain täytäntöönpanoa varten tarpeelliset tiedot palkkaturvaviranomaiselle.

28 a §

Tietojenantovelvollisuus oikeushenkilön puolesta

Työnantajana toimivan oikeushenkilön tietojenantovelvollisuus koskee myös henkilöä:

- 1) joka toimii hallituksen tai sitä vastaavan toimielimen jäsenenä taikka on toimitusjohtaja tai sitä vastaavassa asemassa;
- 2) joka on henkilökohtaisesti vastuussa oikeushenkilön velvoitteista;
- 3) jolla on oikeus kirjoittaa yksin tai yhdessä toisen kanssa oikeushenkilön toiminimi;
- 4) joka olosuhteista päätellen tosiasiallisesti johtaa oikeushenkilön toimintaa taikka hoitaa sen hallintoa tai omaisuutta.

Tietojenantovelvollinen on myös se, joka on ollut 1 momentissa tarkoitettussa asemassa tietojen pyytämistä edeltäneen vuoden aikana.

Jollei 1 tai 2 momentissa tarkoitettuja henkilöitä ole, tietojenantovelvollinen on henkilö, joka on viimeksi ollut vastaavassa asemassa.

28 b §

Uhkasakko ja virka-apu

Palkkaturvaviranomainen voi määrätä työnantajan tai 28 a §:ssä tarkoitettun henkilön luovuttamaan seuraavat aineistot tai niitä vastaavan selvityksen sakon uhalla siten kuin uhkasakko-laissa (1113/1990) säädetään:

- 1) jäljennökset työsuhdetta koskevista asiakirjoista, työaikakirjanpidosta ja vuosilomakirjanpidosta, jos ne ovat tarpeen palkkaturva-asian selvittämiseksi;
- 2) kirjanpitokirjat, tositteet, muu kirjanpitoaineisto ja muut liike- tai ammattitoimintaan liittyvät asiakirjat ja tallenteet, jos ne ovat välttämättömiä palkkaturva-asian selvittämiseksi; ja
- 3) yhteisön tai säätiön hallintoa ja sopimuksia koskevat asiakirjat, jos ne ovat välttämättömiä palkkaturva-asian selvittämiseksi.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaiseen asianosaiseen, jonka osalta on syntynyt tarve selvittää, onko tämä vastuussa palkkaturvana haetuista saatavista työsopimuslain 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettuna luovutuksensaajana tai vuosilomalain (162/2005) 2 luvun 5 §:n 2 momentin perusteella.

Poliisiviranomainen on velvollinen antamaan tarpeellista virka-apua tietojen hankkimiseksi.

28 c §

Tiedonsaanti muulta kuin asianosaiselta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus saada maksutta salassapitosäännösten estämättä veroviranomaisilta, ulosottoviranomaisilta, työsuojeluviranomaisilta, Kansaneläkelaitokselta, Eläketurvakeskukselta, eläkelaitoksilta, työttömyyskassoilta, työ- ja elinkeinotoimistoilta ja kunnilta lain täytäntöönpanoa varten välttämättömät tiedot sekä Maahanmuuttovierastolta palkkaturvan hakijan työnteko-oikeuden selvittämiseksi välttämättömät tiedot.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä yhteisen rakennus- tai telakatyömaan pääasiallista määräysvaltaa käyttävältä taholta tai muulta päätoteuttajalta sekä palkkaturvan hakijan

työnantajan tilitoimistolta palkkaturva-asian ratkaisemiseksi välttämättömät tiedot. Työnantajan tilitoimistolla on oikeus saada elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kohtuullinen korvaus tiedonantovelvollisuuden täyttämistä aiheutuvista kustannuksista käytettävissä olevan määrärahan puitteissa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus hankkia palkkaturva-asian käsittelyä varten välttämättömiä tietoja myös muun Euroopan unionin jäsenvaltion palkkaturva-asioita hoitavalta viranomaiselta tai yhteisöltä.

28 d §

Tietojen luovuttaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa Euroopan unionin jäsenvaltion palkkaturva-asiaa hoitavalle viranomaiselle tai yhteisölle siellä vireillä olevan palkkaturva-asian käsittelyä varten välttämättömiä tietoja.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi lisäksi salassapitosäännösten estämättä omaaloitteisesti luovuttaa palkkaturvaan liittyviä tietoja, jotka ovat välttämättömiä:

1) esitutkintaviranomaisille rikosten ennalta estämistä, paljastamista, selvittämistä ja syyteharkintaan saattamista varten;

2) syyttäjälle Syyttäjälaitoksesta annetun lain (32/2019) 9 §:ssä säädettyjä tehtäviä varten;

3) rahanpesun selvittelykeskukselle rahanpesun selvittelykeskuksesta annetun lain (445/2017) 2 §:ssä säädettyjä tehtäviä varten;

4) Verohallinnolle Verohallinnosta annetun lain (503/2010) 2 §:ssä säädettyjä tehtäviä varten;

5) työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006) tarkoitettulle työsuojeluviranomaiselle työsuojelua koskevia lakisääteisiä valvonta-tehtäviä varten.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

Lain 4 a, 5 a ja 22 §:ää sovelletaan ensimmäisen kerran palkkaturvahakemuksiin, jotka on jätetty lain voimaantulon jälkeen. Tämän lain voimaan tullessa vireillä olleisiin palkkaturvahakemuksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 22 §:ää.

Helsingissä 11.11.2022

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Työministeri Tuula Haatainen